

Werkgroep 3

Financiering van een duurzaam beleid: belastingen en besteding van publieke middelen

David de Vaal

Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale
Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
Dienst zur Bekämpfung von Armut, Prekären Lebensumständen und Sozialer Ausgrenzung

www.luttepauvrete.be
www.armoedebestrijding.be
www.armutsbekaempfung.be
www.combatpoverty.be

 @luttepauvrete

Inleiding

- Tweejaarlijkse Verslagen '[Duurzaamheid en Armoede](#)' (2019) en '[Solidariteit en armoede](#)' (2021).

Het innen van belastingen

- Elke vorm van belastingen heeft zijn (eventueel ongelijke) effecten:
 - ✓ Progressief (bv. personenbelasting)
 - ✓ Lineair (bv. BTW)
 - ✓ Forfaitair (bv. bijdragen voor zuivering van afvalwater of voor huisvuilophaling)

- Wat wordt belast (belastbare grondslag)?
 - ✓ belasting op inkomen uit tewerkstelling en vervangingsinkomens
 - ✓ belasting op inkomsten uit vermogen
 - ✓ belasting op vermogen
 - ✓ belasting met het oog op gedragsverandering

- Innen van belastingen in de praktijk:
 - ✓ fiscale voordelen
 - ✓ fiscale optimalisatie
 - ✓ fiscale fraude
 - ✓ invorderingspraktijken door de belastingsadministratie

- Extreme rijkdom als extreme vorm van vermogensongelijkheid

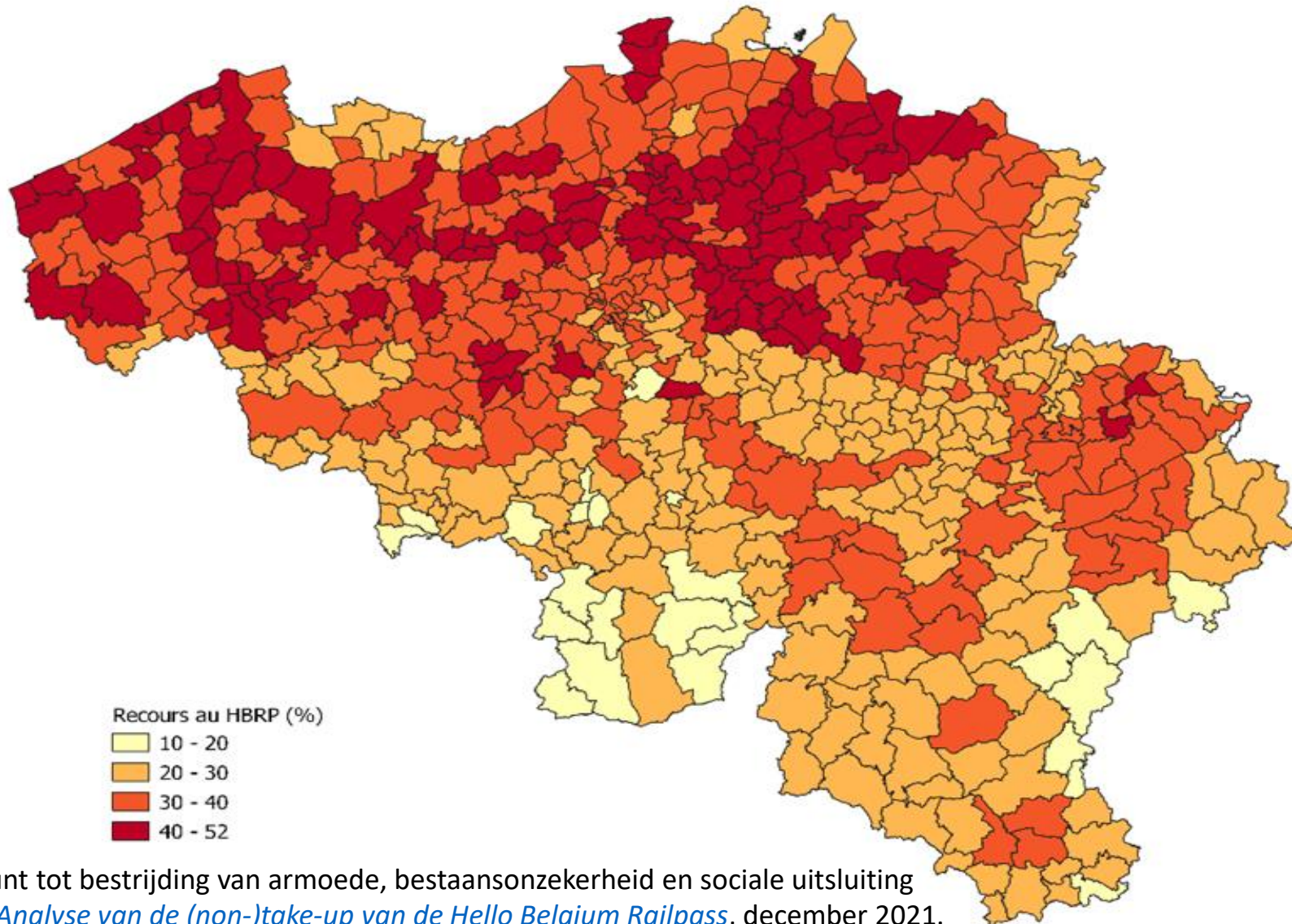
- ✓ In België: 1 % meest vermogenden bezitten ongeveer 16,2 % van het totaal netto vermogen, 25% minst vermogenden ongeveer 0,5 %
- ✓ 2019: 132.000 dollarmiljonairs in België, 8 % meer dan in 2018 en 60 % meer dan in 2012

Het besteden van publieke middelen

- Mattheuseffecten in gebruik van premies en ondersteuningsmaatregelen
 - ✓ energie: premies, energiebesparende maatregelen
 - ✓ mobiliteit: analyse (non-)take-up Hello Belgium Railpass
 - ✓ gezinsbeleid: betaald ouderschapsverlof
- Andere ongelijkheden in de besteding van publieke middelen: salariswagens
- Verschillen in gebruik van publieke diensten

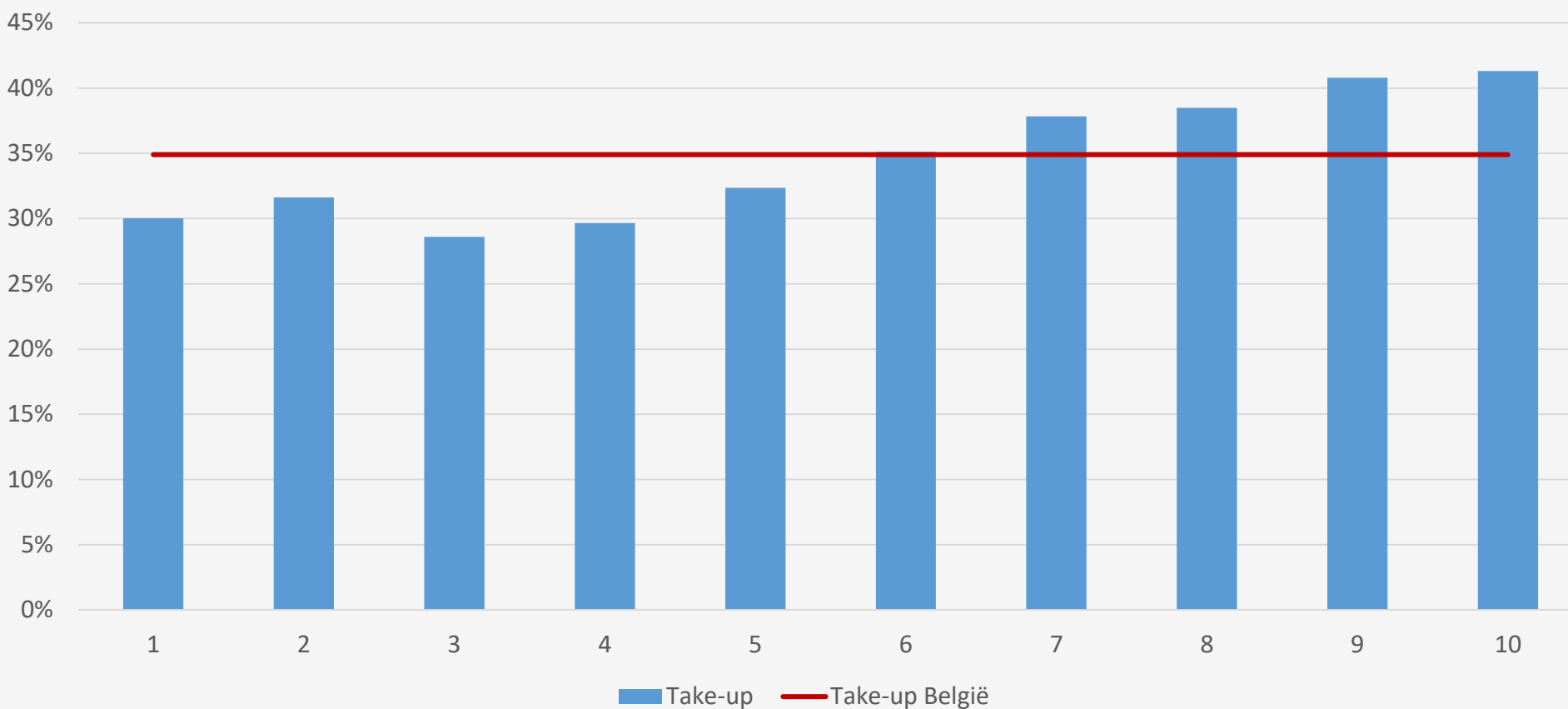
Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting (2021). [Analyse van de \(non-\)take-up van de Hello Belgium Railpass](#), december 2021.

Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale
 Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
 Dienst zur Bekämpfung von Armut, Prekären Lebensumständen und Sozialer Ausgrenzung

www.luttepauvrete.be
www.armoedebestrijding.be
www.armutsbekaempfung.be
www.combatpoverty.be

@luttepauvrete

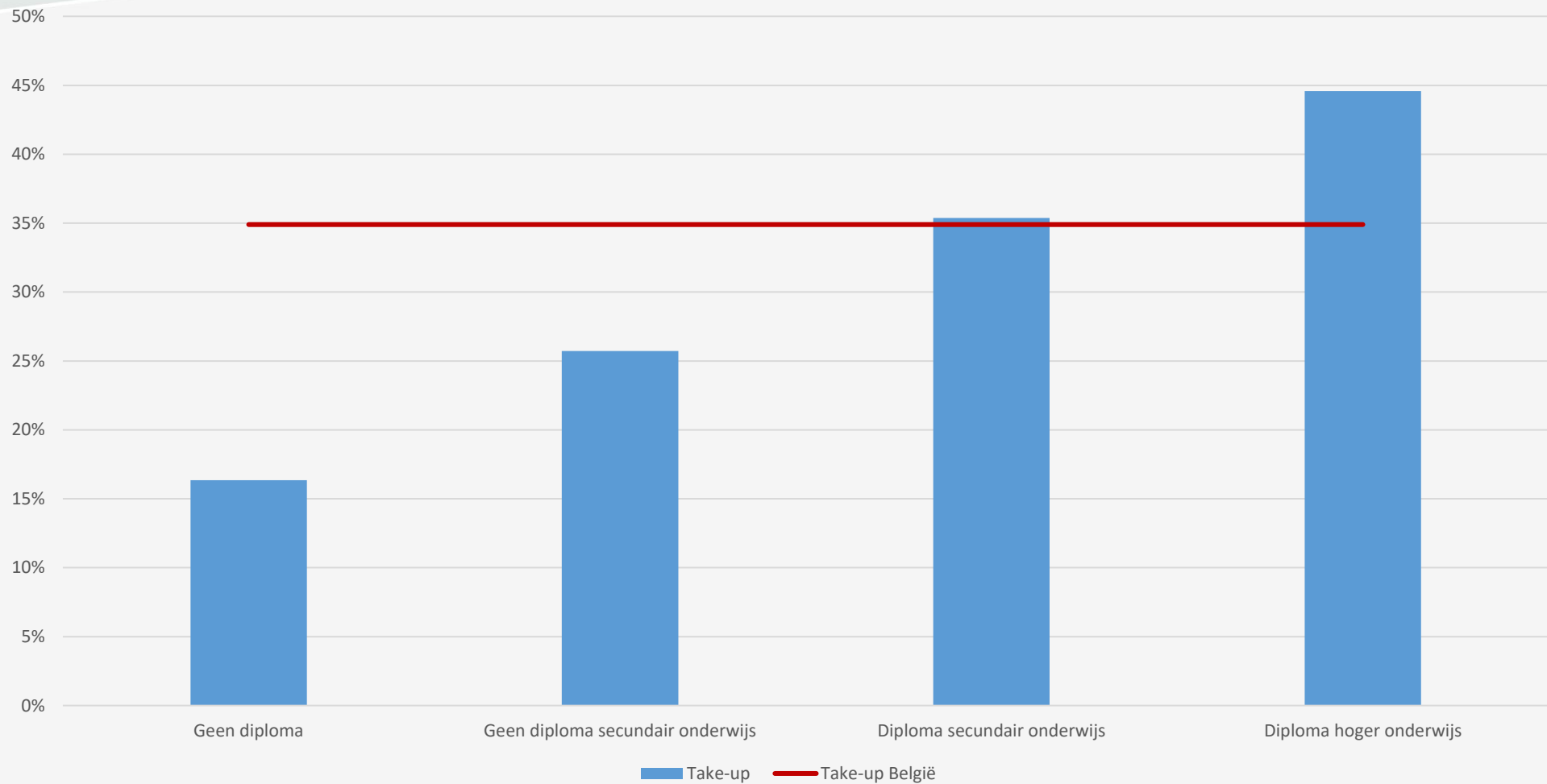
Grafiek: Take-up naar deciel van equivalent beschikbaar inkomen

Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale
 Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
 Dienst zur Bekämpfung von Armut, Prekären Lebensumständen und Sozialer Ausgrenzung

www.luttepauvrete.be
www.armoedebestrijding.be
www.armutsbekaempfung.be
www.combatpoverty.be

 @luttepauvrete

Grafiek: Take-up in functie van opleidingsniveau uitgevoerd voor personen van 25 jaar en ouder

Service de lutte contre la pauvreté, la précarité et l'exclusion sociale
 Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
 Dienst zur Bekämpfung von Armut, Prekären Lebensumständen und Sozialer Ausgrenzung

www.luttepauvrete.be
www.armoedebestrijding.be
www.armutsbekaempfung.be
www.combatpoverty.be

 @luttepauvrete

Wegen naar een rechtvaardige fiscaliteit

- Kiezen voor belastingvormen en maatregelen die rechtvaardige bijdragen mogelijk maken:
 - ✓ meer progressiviteit
 - ✓ automatische sociale correcties
 - ✓ Systematische *ex ante* evaluatie (armoedetoetsen) en *ex post* evaluatie
 - ✓ opgelet met koolstoftarifering
- Evenredig in rekening brengen van de verschillende inkomensbronnen in de fiscaliteit

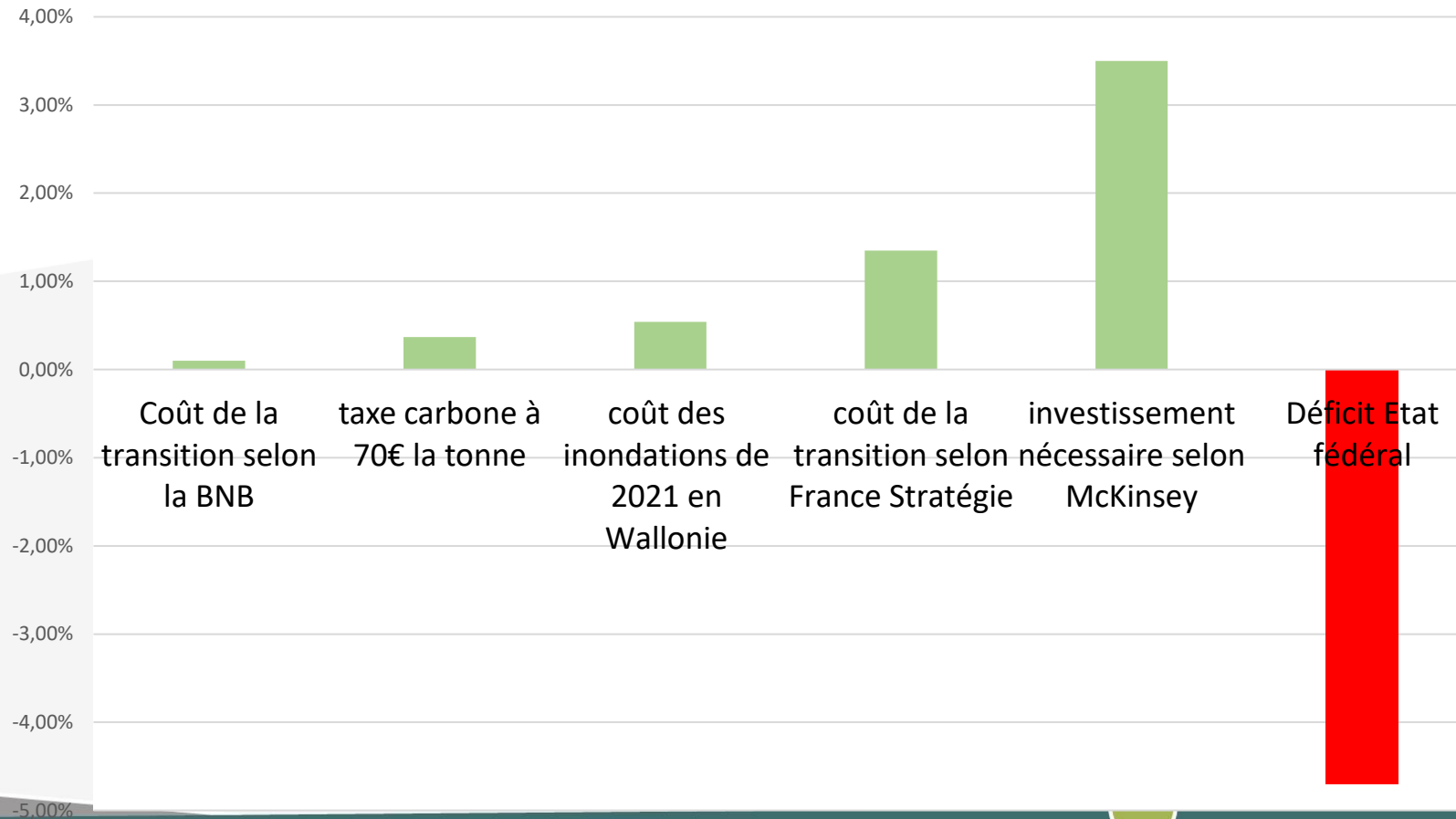

- Invoeren van een vermogensbelasting
- De strijd tegen fiscale fraude opvoeren: de nodige middelen geven aan de belastingdienst en de rechterlijke macht
- Strijden tegen mattheuseffecten en non-take-up van rechten
 - ✓ meer gebruik maken van uitkeerbaar belastingkrediet
 - ✓ fiscaal advies voor mensen in armoede toegankelijker maken
 - ✓ systematische aandacht bij beleidsmaatregelen voor non-take-up van rechten en het meten ervan

FINANCEMENT D'UNE POLITIQUE DURABLE: QUELQUES CHIFFRES (%PIB)

Panelgesprek

Voorzitter:

- Jean-Baptiste Traversa (FOD Financiën)

Panel:

- Luc Lefèbvre (mouvement Luttes Solidarités Travail)
- Bernard Bayot (Financité)

